

Pravigoj de Kubo: ĉiam valida por la kubanoj

Image not found or type unknown

José Martí kaj pravigoj de Kubo. Bildo: Cubadebate

La usona sieĝo de Kubo estis senĉanĝa konstanto. La forĉeĝo de kalumnio kaj kalumnio fariĝis ofta kiel alia alternativa armilo por ataki nian suverenecon. Sed la integreco de la malgranda insulo havis siajn fidelajn defendantojn en la historio. José Martí, kun precizaj ideoj kaj kriterioj, igis la Pravigon de Kubo la definitiva ŝildo por protekti la kuban popolon.

La 16-an de marto 1889 aperis en La Fabrikisto de Filadelfio ofenda artikolo sub la titolo "Ĉu Ni volas Kubon?", kiu, kvin tagojn poste, estus parte reproduktita en alia kontraŭkuba teksto "Protektisma opinio pri la aneksado de Kubo" en La Vesperoĉto.

Se la titolo estis sugestiva, la enhavo konfirmis ĝin. Esence, tiu ĝurnalisma laboro, la ĝia kompreno de bona kubano, estis provo humiligi la popolon kaj pruvi per infanaj ofendoj la malkapablon de ĝiaj loĝantoj regi. La adjektivoj elektitaj de tiu karaktero inkludis "(...) mallaboremuloj de malbona moralo, nekapablaj la ĝia naturo kaj de malmulte da sperto plenumi la devojn de civitaneco en granda kaj libera respubliko."

Konsiderante la nombron da ofensivaj deklaroj kontraŭ kubanoj, kiuj suferis dek jarojn de kruela kaj ruiniga milito, José Martí skribis kaj postulis ke estu publikigo de respondo, dokumento kiu transpasis nian historion sub la nomo de Pravigo de Kubo, publikigita en The Evening Post la 25-an de marto en Novjorko.

Sed la insultoj ne estis nuraj izolitaj adjektivoj. Ili estis akompanitaj de analizo de la eblecoj aneksi Kubon. Necesis starigi, sur celulozo, alian favoran scenaron por disvastigi la tapiĝon de enmiksiĝo. La Majstro, konante la internojn kaj kaŝpensojn de la nesatigebla Onklo Sam, ne hezitis teni, kiel sabro, la plumon, per kiu li kontraŭstarus la malverajn akuzojn.

"Ni, kubanoj, ne estas tiu popolo de vagabondoj mizeraj aŭ senmoralaj pigmeoj kiujn The Manufacturer ĝatas priskibi; nek la lando de senutilaj babilemuloj, neagipovaj, malamikoj de forta laboro, kiuj, kune kun la ceteraj landoj de la hispana Ameriko, kutimas aserti superbaj vojaĝantoj kaj verkistoj. Ni suferis senpacience subpremite de tiraneco; ni batalis kiel viroj, kaj foje kiel gigantoj por esti liberaj."

Sed Martí ne ĝesigis sian pardonpetan inkon kaj la ĝis la kreaĵo volon de la naskiĝintoj en ĝi tiu lando kiel la Niagara-poeto, José María Heredia, la ĝefo de la inĝenieroj de la Nikaragva kanalo, Menocal, aŭ Márquez, sukcesa komercisto en Peruo. Ĝiuj ili, naskiĝintoj en la sama lando kaj kiuj estis rekte, aŭ nerekte, transformintoj de la realo eksterlande, inkluzive de Usono.

La nordamerikaj administracioj, male al sia popolo, ne deziras kaj tial malhelpas bonajn najbarajn rilatojn. Defendi Kubon en niaj mensoj kaj koroj kaj manifesti ĝin per agoj estas esenca fronte al la aneksista strategio, kiu ne ĝanĝiĝis ekde la tempo de la sesa prezidanto de la Unio John Quincy Adams. Tamen, kiel kiam José Martí respondis al la ofendoj: "Estas kubanoj, kiuj (...) pro sia malfeliĝa kono de la historio kaj politikaj tendencoj de la aneksado, ĝatus vidi la Insulon ligita al Usono de Ameriko."

Pravigo de Kubo, daŝre aktualas por Kubo, kiu suferas ne nur ekonomian sufokiĝon de la norda imperio, sed ankaŭ militon por kultura koloniigo. Tial, je pli ol 135 jaroj de ĝia verko fare de José Martí, ĝia valideco kuŝas en tio ke ĝi reasertas la patriotan konvinkon de kubanoj, esprimante, ke la batalo ne ĝesis, ke la novaj generacioj estas indaj je siaj gepatroj kaj ke nur kun la morto finiĝos inter ni la batalo por libereco.

<https://www.radiohc.cu/eo/especiales/exclusivas/350640-pravigoj-de-kubo-ciam-valida-por-la-kubanoj>

Radio Habana Cuba